

بسمه تعالی

شیوه نامه اجرایی رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان دانشکده پزشکی

برگرفته از شیوه نامه اجرائی آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان و دستیاران دانشگاهها و

دانشکده های علوم پزشکی کشور، مرداد ۱۴۰۲

مقدمه

با توجه به جایگاه مقدس علم و پزشکی در اسلام و ضرورت حفظ شئون اسلامی و حرفه‌ای در محیط‌های آموزشی و درمانی، این شیوه‌نامه به منظور تنظیم استانداردهای رفتاری و پوششی دانشجویان دانشکده پزشکی تدوین شده است. هدف اصلی، ایجاد محیطی علمی، اخلاق‌محور و هماهنگ با ارزش‌های اسلامی و معیارهای جهانی آموزش پزشکی است.

• ماده ۱: تعاریف و دامنه شمول

۱-۱. **دانشجو:** به فردی اطلاق می‌شود که پس از پذیرش در آزمون سراسری یا سایر شیوه‌های قانونی، در یکی از مقاطع تحصیلی دانشکده پزشکی مشغول به تحصیل می‌باشد.

۱-۲. **محیط آموزشی:** شامل کلیه فضاهای آموزشی از جمله کلاس‌های درس، سالن‌های کنفرانس، کتابخانه‌ها، آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های آموزشی می‌شود.

مکان‌های اردویی و کلیه تجمعات دانشجویی و دستگیری مشمول قوانین محیط‌های آموزشی و پژوهشی می‌شوند.

۱-۳. **محیط بالینی:** شامل بیمارستان‌های آموزشی، درمانگاه‌ها، اورژانس و کلیه بخش‌هایی است که دانشجویان در آن‌ها به آموزش عملی و کارآموزی می‌پردازند.

۴-۱. پوشش حرفه‌ای: به لباس‌هایی اطلاق می‌شود که ضمن رعایت موازین شرعی و فرهنگی، مناسب محیط علمی و درمانی بوده و ایمنی و سلامت فرد و بیماران را تأمین نماید.

• ماده ۲: اصول کلی رفتار حرفه‌ای

۱-۲. احترام متقابل:

- دانشجویان موظفند در تعامل با اساتید، کارکنان، همکلاسی‌ها و بیماران، نهایت احترام و ادب را رعایت نمایند.
- هرگونه رفتار توهین‌آمیز، تحقیرآمیز یا تنش‌زا ممنوع است.

۲-۲. رازداری پزشکی:

- حفظ اسرار بیماران و اطلاعات پزشکی آن‌ها الزامی است.
- هرگونه افشای اطلاعات بیماران در فضای مجازی یا گفتگوهای غیررسمی ممنوع می‌باشد.

۳-۲. مسئولیت‌پذیری:

- حضور به موقع در کلاس‌ها، جلسات آموزشی و محیط‌های بالینی ضروری است.
- غیبت غیرموجه و تأخیر مکرر پیگرد انضباطی خواهد داشت.
- در صورت مبتلا شدن به بیماری مسری، دانشجوی و دستیار موظف است مسئول ارشد آموزش بالینی خود را مطلع نموده و نکات لازم را در خصوص اصول بهداشتی و یا استفاده از مرخصی‌ها رعایت نماید.

۴-۲. اخلاق حرفه‌ای:

- در گفتگو و تعامل با نامحرم دانشجویان و دستیاران باید شئون اخلاقی، اجتماعی و دانشجویی را رعایت کنند.
- جویدن آدامس در تمام محیط‌های آموزشی و بالینی (اعم از کلاس‌های درس، بیمارستان، بر سر بالین بیمار)، در حین مداخلات تشخیصی و درمانی ممنوع می‌باشد.
- دانشجویان و دستیاران از استفاده از داروها یا موادی که باعث غیرعادی جلوه نمودن حرکات و گفتار آنها می‌شود خودداری کنند.

۱-۴-۲. اخلاق در آموزش و پژوهش

- رعایت صداقت در امتحانات، پژوهش‌ها و گزارش‌های بالینی الزامی است.

- هرگونه تقلب، سرقت علمی یا جعل نتایج پژوهشی ممنوع است.

۲-۴-۲. اخلاق در بالین

- رعایت استانداردهای حقوق خدمات گیرندگان و همراهان وی
- سعی در اخذ رضایت بیمار قبل از گرفتن شرح حال، معاینه، آزمایش و ...
- دانشجویان و دستیاران دستورالعمل‌هایی که به ضرر بیماران، و یا ناقض مقررات بالینی و ایمنی هستند را با مسئول ارشد بالینی در میان بگذارند.
- حقوق بیمار در خصوص انتخاب درمانگر و روش درمانی (به استثنای موارد اورژانس) رعایت شود.
- حضور حداقل یک دانشجو و دستیار همجنس بیمار، و یا حضور همراه خود بیمار، در هنگامی که معالجه غیرهمجنس بیمار هستند، الزامی است.
- هرگونه بی‌احترامی به آداب و رسوم، زبان، مذهب، و فرهنگ بیماران ممنوع می‌باشد.
- استفاده از تلفن همراه، وسایل صوتی و تصویری، و خوردن و آشامیدن بر بالین بیمار ممنوع است.
- استفاده از تلفن همراه برای تصویربرداری، فیلمبرداری، ضبط صدای بیمار صرفاً برای استفاده در موارد پژوهشی و صرفاً با اجازه کتبی بیمار مجاز است.
- استفاده از نام مستعار برای بیماران در حضور بیمار یا در گزارشات ممنوع می‌باشد.
- استعمال دخانیات در محیط بیمارستان‌ها، مراکز درمانی و کلینیک‌ها ممنوع است.
- خندیدن و شوخی‌های فیزیکی در محیط‌های بالینی و در مقابل بیماران ممنوع می‌باشد.

۳-۴-۲. اخلاق در استفاده از تجهیزات و امکانات

- دانشجویان و دستیاران از هرگونه استفاده از تجهیزات (دانشگاهی-بیمارستانی) بدون اجازه و هماهنگی با مسئول مربوطه منع هستند.
- دانشجویان و دستیاران ملزم به استفاده صحیح از این تجهیزات هستند و باید در حفاظت و نگهداری از تجهیزات، امکانات و وسایل عمومی محیط‌های آموزشی و بالینی کوشا باشند.
- وارد کردن خسارت به اموال موجود در فضاهای دانشگاهی و بهداشتی و درمانی ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.
-

• ماده ۳: پوشش حرفه‌ای (مشترک آقایان و بانوان)

۳-۱. اصول کلی:

- پوشش باید ساده، مرتب، تمیز و فاقد هرگونه طرح یا نوشته‌های نامناسب باشد.
- استفاده از لباس‌های بدن‌نما، تنگ یا دارای منافذ زیاد ممنوع است.

۳-۲. پوشش در محیط آموزشی:

- آقایان: پیراهن یقه‌دار، شلوار رسمی و کفش بسته توصیه می‌شود.
- بانوان: مانتوهای بلند (حداقل تا زانو)، شلوار ساده و مقنعه الزامی است.

۳-۳. پوشش در محیط بالینی:

- استفاده از روپوش سفید تمیز و گشاد با آستین بلند الزامی است.
- در بخش‌های خاص (مثل اتاق عمل)، رعایت دستورالعمل‌های اختصاصی ضروری است.
- در درون بخش‌های بیمارستانی، استفاده از هرگونه پوشش روی لباس فرم (به استثنای چادر رنگ روشن مخصوص استفاده در فضای درمانی) ممنون است.

۳-۴. کفش:

- کفش‌های بسته، راحت و بدون پاشنه بلند (حداکثر ۳ سانتیمتر) الزامی است.
- استفاده از صندل، دمپایی یا کفش‌های صدادار ممنوع است.

۳-۵. زیورآلات:

- استفاده از زیورآلات زیاد یا جلب توجه‌کننده (مانند دستبندهای ضخیم، گوشواره‌های بزرگ) ممنوع است.

• ماده ۴: پوشش اختصاصی بانوان

۴-۱. روسری و مقنعه:

- پوشش سر باید کاملاً موها و گردن را بپوشاند.
- استفاده از مقنعه‌های نازک، رنگ‌های روشن یا طرح‌دار ممنوع است.

۴-۲. مانتو و شلوار:

- مانتو باید گشاد، بدون چاک و دکمه‌بسته باشد.
- شلوارهای تنگ، جین یا طرح‌دار ممنوع است.

۴-۳. آرایش:

- آرایش غلیظ، لاک ناخن رنگ‌های تند و ناخن‌های مصنوعی ممنوع است.
- عطرهای تند و زننده مجاز نیست.

• ماده ۵: پوشش اختصاصی آقایان

۵-۱. مدل مو:

- موها باید کوتاه و مرتب باشد. مدل‌های غیرمتعارف (مانند موهای بلند، رنگ‌های غیرطبیعی) ممنوع است.

۵-۲. لباس:

- استفاده از تی‌شرت‌های آستین کوتاه، شلوارک یا لباس‌های ورزشی در محیط آموزشی ممنوع است.

۵-۳. اصلاح صورت:

- ریش و سبیل باید مرتب و کوتاه باشد. ظاهر نامرتب و ژولیده مجاز نیست.

• ماده ۶: پوشش در محیط‌های خاص

۶-۱. آزمایشگاه‌ها:

- استفاده از روپوش آزمایشگاه، دستکش و عینک محافظ در صورت نیاز الزامی است.
- موهای بلند باید کاملاً جمع شوند.

۲-۶. اتاق عمل:

- رعایت کامل دستورالعمل‌های استریل و پوشش جراحی الزامی است.

۳-۶. اردوها و بازدیدهای علمی:

- پوشش دانشجویان در این برنامه‌ها باید مطابق با محیط دانشگاه باشد.

۴-۶. پوشش در محیط مجازی (نوآورانه)

- پس‌زمینه باید ساده و بدون عناصر نامناسب باشد.
- بانوان: استفاده از مقنعه حتی در محیط خانه الزامی است.
- پوشش گردن و سینه باید کامل باشد.
- استفاده از فیلترهای آرایشی دیجیتال ممنوع است.
- حضور آقایان با لباس‌های راحتی، لباس خواب، و بدون پیراهن در کلاس مجازی ممنوع است.

ماده ۷: تخلفات و مجازات‌ها

۱-۷. تذکر شفاهی:

- در صورت مشاهده تخلف جزئی، تذکر شفاهی توسط استاد یا مسئول مربوطه داده می‌شود.

۲-۷. تذکر کتبی:

- در صورت تکرار تخلف، تذکر کتبی در پرونده دانشجو ثبت می‌شود.

۳-۷. ارجاع به شورای انضباطی:

- در موارد شدید یا تکرار مکرر تخلفات، پرونده به شورای انضباطی دانشکده ارجاع می‌شود.

۴-۷. مجازات‌های احتمالی:

- کسر نمره انضباطی

- محرومیت موقت از کلاس یا محیط بالینی

- اخطار کتبی در پرونده تحصیلی

• ماده ۸: سایر موارد

۸-۱. فضای مجازی:

- دانشجویان موظفند در شبکه‌های اجتماعی نیز شئون اسلامی و حرفه‌ای را رعایت کنند.

- استفاده از پروفایل‌های نامناسب در شبکه‌های اجتماعی یا انتشار تصاویر خلاف شئون دانشگاهی ممنوع است.

۸-۲. برنامه‌های فرهنگی:

- شرکت در کارگاه‌های آموزشی مرتبط با اخلاق حرفه‌ای و عفاف توصیه می‌شود.

۸-۳. بازنگری شیوه‌نامه:

- این شیوه‌نامه هر دو سال یکبار بازنگری خواهد شد.

تاریخ اجرا: از ابتدای نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۳

به امید تربیت پزشکانی متعهد و حرفه‌ای

دانشکده پزشکی

این شیوه‌نامه با الهام از آیین‌نامه‌های وزارت بهداشت و شورای عالی انقلاب فرهنگی و با توجه به نیازهای خاص دانشکده پزشکی تدوین شده است. هرگونه پیشنهاد برای بهبود آن از سوی اساتید و دانشجویان قابل بررسی است.